

TYKS senioreiden retki Finlandia-taloon ym. 10.10.2025

Teksti ja kuvat: Mirja Huvila

Tyks seniorit olivat järjestäneet Erja Lankisen suunnitteleman ja johtaman viiden tähden retkipäivän Helsinkiin. Tämä oli vuorossa jo toinen bussilastillinen senioreita pääkohteena uudistettu Finlandia-talo. Lisämausteena oli nyt alakerran usean huoneen näyttely Alvar, Aino ja Elissa Aallon elämäntyöstä. Näyttely kunnioitti samalla Suomen luontoa, metsien arvoa ja hoitoa sekä puuteollisuuttamme.

Ensimmäinen "kohde" oli tuttuun tapaan aamukahvit sämpylän kera, mutta tällä kertaa taas tauon jälkeen uudelleen avatulla Lahnajärven taukopaikalla. Uudet yrittäjät avaavat uusitun ravintolan aamiais- ja lounaspaikaksi 1.11., mutta tulivat tarjoilemaan meille sämpylät ja kahvit avaamalla tunniksi meitä varten.

Lahnajärven taukopaikka on

legendaarinen vanha bensa-asema, leirintäalue ja ravintolapaikka, jonka historia ulottuu aina Olympia-vuoteen 1952 asti. Silloin se avattiin nimellä Matka-Manna. Sen jälkeen kun uusi E18 moottoritie avattiin v.2008 on paikka kokenut erilaisia vaiheita konkursseineen ja omistajien vaihdoksineen. Se on ollut kerran jopa Jyrki Sukulan TV-ohjelmassa Kuppilat kuntoon.

Nykyisistä uusista nuorista yrittäjistä kehitysjohtaja Juho Käki kertoi meille vähän paikan historiasta ja uusista visioista. Kehotti pistämään sanan kiertämään, että paikka on nyt taas auki marraskuun alusta lähtien uudistetuilla tiloilla ja sapluunalla vanhaa kunnioittaen. Jos kiinnostaa, niin Google tietää - siellä on paljon mielenkiintoista paikan tarinasta.

Esimmäisenä varsinaisena pääkohteena oli Alvar Aallon suunnittelema ja v.1971 käyttöönkäyttöön avattu Finlandia-talo. Kuten Erja meille jaetussa matkaesitteessä kirjoitti, on se yksi Helsingin tärkeimmistä arkkitehtonisista nähtävyyksistä. Sen Aalto suunnitteli Suomen symboliksi ja kokonaistaideteokseksi kalusteita myöten.

Lamput, ovenkahvat, istuimet, pöydät ja muut kalusteet ovat Aallon ja hänen toimistonsa suunnitteleamia. Perusparannuksen ja kasvojen kohotuksen jälkeen talo avautui uudelleen tammikuussa 2025. Talon ideaa on laajennettu entistä kokonaisvaltaisempaan suuntaan elämykselliseksi tapahtumataloksi, jossa historia ja nykyaika kohtaavat

Heti aulassa tutustuimme Pertti Salolaisen luontokuvaan teemalla Pelastetaan Töölön lahti.

Opas kierrätti meidät talon julkisissa tiloissa. Ja 1200 hengen isossa konsertti- ja konferenssisalissa. Olen ollut siellä ensimmäisiä kertoja 1970-luvun alussa Sairaanhoidajapäivillä sekä sen jälkeen joissakin konserteissa. Koko Euroopan tietoisuuteen

Finlandia-talo nousi, kun siellä järjestettiin vuonna 1975 ETYK-kokous. Tätä "Helsingin-henkeä" on pidetty yllä ja edistetty muillakin Etyjin kokouksilla. Viimeisin niistä tammikuussa 2025 Helsinki +50 konferenssi, joka oli alkuperäisen ETYK-kokouksen juhlakokous. Presidentti Urho Kekkonen seurasi vuoden 1975 kokousta presidentin aitiosta. Myöhemmät presidentit halusivat istua muun yleisön keskellä, Koivistot kuulemma parvella.

Opas kertoi anekdootin, liekö totta mutta hauska: Kaikkiin merkittäviin rakennuksiin ja tapahtumiin tuppaa liittymään tarinoita ja kommelluksia. Kekkosen aikana oli tapana, että

orkesteri aloittaa Porilaisten marssin presidentin astuessa aitioonsa.

Talon pitkä kaljupäinen vahtimestari oli joutunut menemään vähän ennen tilaisuuden alkamista aitioon vielä säätämään jotakin.

Kapellimestari antoi orkesterille merkin ja Porilaisten marssi kajahti soimaan yleisön noustessa seisomaan.

Taisin olla meidän ryhmästämme ainoa, joka kiipesi presidentti

Kekkosen aitioon. Minua kiinnostaa sattuneesta syystä kaikki

Kekkoseen liittyvä historia. Törmäsin nimittäin sukututkimusta

tehdessäni siihen, että hän oli kolmas serkku, siis kaukainen.

Meille avautui tällä retkellä tilaisuus tutustua ja kierrellä 4.6.2025 avattuun elämykselliseen ja pysyvään Finlandia-näyttelyyn, joka kertoo Alvar, Aino ja Elissa Aallon ainutlaatuihin perintöön, uraan, elämään ja elämäntyöhön, Suomen historian tapahtumiin kuin myös suomalaisten luonto- ja metsäsuhteisiin.

Tähän näyttelyyn pitää tutustua ajan kanssa ja rauhassa. Se on laajuudessaan upeasti ja koskettavasti suunniteltu ja rakennettu. Loistava kohde Helsingin kävijöille. Uudistetussa ravintolassa voi hoitaa myös nutritiipuolen.

Talon julkisivun marmorilaatoista vielä sen verran, että niiden pitäisi nyt kestää Suomen sääolosuhteita epäonnisia edeltäjiään Carraran marmorisia paremmin. Tosin nekin ovat Italiasta Lasan alueen marmoria, mutta aika näyttää. Se eroaa edeltäjistään kidetasolla. Toivotaan parasta ja että kolmas kerta toden sanoo. Sisätiloissa näkee paljon Aallon arkkitehtuurille ominaista sauvakaakelia hieman eri värisävyissä.

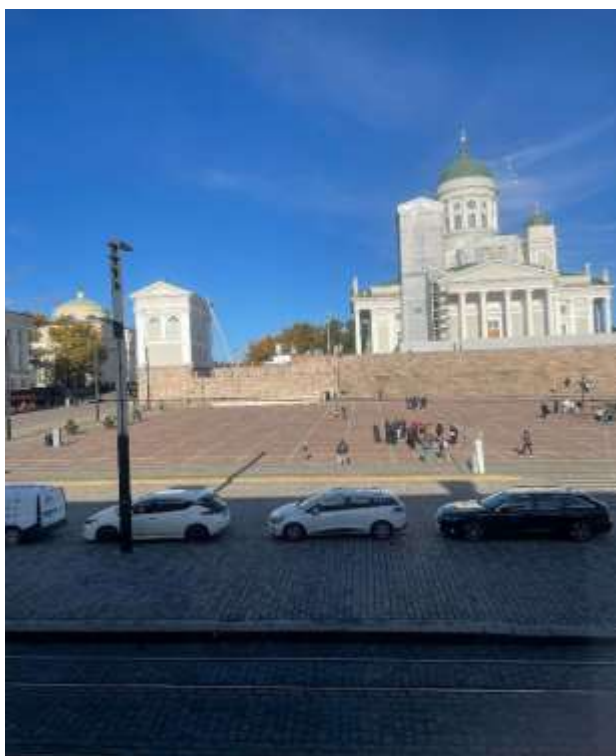

Avarissa aula- ja sisätiloissa on hyvin niukasti taidetta. Aalto halusi että itse interiööri ja ulkoa suurten ikkunoiden kautta tulviva valo sekä maisema muodostavat

sinänsä taideteoksen.

Ison lämpimän aulatilassa on ainoastaan yksi taideteos, Laila Pullisen reliefi Urho Kekkosesta.

Nutritiosta puheenollen siirryimme Finlandia-talolta lounas- ja tilausravintola Sunniin. Se sijaitsee Senaatintorin laidassa historiallisessa Sunnin talossa toisessa kerroksessa aivan Helsingin tuomiokirkkoa, toiselta nimitykseltään Suurkirkkoa, vastapäätä. Avattu vuonna 2011, eipä ole vaan tullut käytyä. Helsingissä on ravintolatarjontaa ja tulee menneeksi tuttuihin paikkoihin uudestaan. Sunnin motto on: puhtaita makuja raaka-aineita kunnioittaen. Voi suositella ainakin tämän kokemuksen perusteella. Valittavana oli liha-, kala- ja kasvisvaihtoehdot, jotka tarjoiltiin pöytiin. Salaattipöytä sisältyi itseleivottujen leipien kanssa. Talon mielenkiintoisesta historiasta voi lukea lisää netistä. Se kuten useat muutkin Senaatintoria vastapäätä olevat vanhat arvotalot ovat olleet kauppiaiden taloja, kuten esim. vieressä sijaitseva Giseleffin talo.

Erja oli jakanut meidät kahteen ryhmään.

Lounaan jälkeen ensimmäinen ryhmä tutustui lähellä

Aleksanterinkadulla sijaitsevaan Helsingin kaupungin museoon sillä aikaa kun toinen ryhmä siirtyi Kansalliskirjastoon Unioninkatu 36, Helsingin yliopiston päärakennuksen vieressä. Tunnin kuluttua ryhmät vaihtoivat keskenään tutustumiskohdetta.

Me olemme Matin kanssa käyneet Helsingin museossa, joten päätettiin kävellä raikkaassa syyssäässä rantaan torille. Siellä oli kova kuhina kalamarkkinoiden vuoksi.

Tiedoksi, että Helsingin museo on kaikille ilmainen paikka kahviloineen ja ulkotiloineen, joten toimii hyvin vaikkapa taukopaikkana Helsinki kierroksella. Neljäs kerros olikin nyt suljettu uuden näyttelyn rakentamisen ajaksi. Kolmas kerros on kokoustiloja, mutta kahdessa

ensimmäisessä on näyttelyjä, mm. elämää eri vuosikymmenillä.

Vuonna 1640 perustettu Engelin suunnittelema Kansalliskirjasto on myös kaikille avoin, ilmainen kirjasto ja nähtävyys jo sinänsä. Tässä yhteydessä en voi siitä kovin pitkää kertomusta tehdä, mutta kannattaa tutustua etukäteen netissä ja ehdottomasti käydä vaikka vaan ihailemassa korinttilaisia pylväitä pääsalissa. Engelin suunnitelmaa on arvosteltu, että muistuttaa pikemminkin roomalaista kylpylää kuin nykyajan vaatimukset täyttävää kirjastotointoa. Tosin suurin osa julkaisuista, 90% sijaitsee maanalaisissa tiloissa, joissa puolestaan kosteusvaurioiden uhka on aina olemassa. Näihin materiaaleihin tutustumista varten tutkijat

tarvitsevat erillisen luvan ja kirjastokortin.

Kirjaston virkailija piti meille vauhdikkaan esityksen luentotilassa kirjaston synnyn historiasta ja sen erittäin harvinaisista kokoelmista, joita ovat mm. Nordenskiöldin karttakokoelmat, Monrepos´n kartanon kirjasto ja 1800-luvun venäläinen julkaisukokoelma. Sen jälkeen hän kierrätti meitä kirjaston yleisissä tiloissa.

Kaiken kaikkiaan kokoelmissa on noin 3 miljoonaa kirjaa ja lehteä ja saman verran muuta aineistoa kuten äänitteitä, pienpainatteita, karttoja, nuotteja, julisteita ja käsikirjoituksia. Kaikki Suomessa painetut tai Suomea koskevat julkaisut vuodesta 1488 alkaen. Tein sellaisen ratkaisun, että laitan liitteeksi kuvat muutamasta sivusta esitteestä, joissa kerrotaan tarkemmin Kansalliskirjaston historiasta ja tarkoituksesta. Muuten tästä kertomuksesta olisi tullut entisestään pidempi.

Tiedoksi teille, jotka luette tämän matkakertomuksen minun Facebook sivultani, että se on jaettu myös Tyksin senioreiden Facebook sivulle ja Senioreiden kotisivulle. Siksikin se on tarkoituksella pitkä, että he, jotka eivät päässet kummallekaan retkelle, voisivat halutessaan lukea retkestä. Näistä kohteista olisi voinut kirjoittaa vaikka kuinka ja paljon, niin monipuoliset ja kiinnostavat kohteet oli taas osattu valita. Lasken jopa aamukahvipaikka Lahnajärven nähtävyyksiin, onhan sen historia pitkä ja mielenkiintoinen sekin sekä jokaiselle tuttu paikka matkan varrelta. Sitä on ehdotettu jossain vaiheessa jopa suojelukohteeksi. Toivotaan nyt näille uusille yrittäjille onnea! Googlen ihmeellinen tietomaailma kertoo kaikista viidestä kohteesta enemmän!